

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/724/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815200715
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3815200715.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a členov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Denisa Vékonyho v právnej veci navrhovateľa: AB 1B.V., registračné číslo 560 07 043 so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, PSČ 1077, Holandské kráľovstvo, zast. Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., pobočka kancelárie Piešťany, Teplická č. 7434/147, sídlo kancelárie Trenčín, Piaristická č. 707/25, IČO 47234679, proti odporkyni: V. X., bytom W., E. cesta č. XXXX/XC, o zaplatenie 732,68 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 30. marca 2015, č. k. 15C/18/2015 -69, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolačí súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa o zaplatenie 732,68 eur s príslušenstvom. Odporkyni náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že dňa 3.1.2012 uzavrela spoločnosť Home Credit Slovakia a.s. a odporkyňa úverovú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru 800 eur s celkovou čiastkou splatnou spotrebiteľom 1946,40 eur s mesačnou splátkou 34,90 eur, počtom splátok 60, ročnou úrokovou sadzbou 36,94%, RPMN 50,7 - 53,7%, priemernou hodnotou RPMN 26,1%, poplatkom za vedenie účtu 2,49 eur. Súčasťou zmluvy sú aj úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - hotovostný úver. Veriteľ vyzýval odporkyňu k zaplateniu celého dlhu 901,82 eur do 15 dní od dourčenia výzvy s tým, že zosplatnil celý úver. Z výpisu z čerpania, splátok a úhrad vyplýva, že odporkyňa vyčerpala úver 800 eur dňa 4.1.2012, následne úver splácala, do omeškania sa dostala už pri splátke splatnej 25.7. 2012 a celkovo zaplatila veriteľovi 733,64 eur. Tieto platby započítal veriteľ na úhradu istiny 103,14 eur, úhradu upomienok 12 eur, poplatku za vedenie účtu 39,84 eur, úroku 435,96 eur, poistenia 43,90 eur, upomienok 93,80 eur, upomienok 5 eur. Oznámením z 15.11.2014 oznamovala advokátska kancelária navrhovateľa odporkyni postúpenie pohľadávky Home Credit Slovakia vzniknuté z úverovej zmluvy z 3.1.2012 na navrhovateľa, a to na základe zmluvy z 12.9.2012. Ďalej bola odporkyňa vyzvaná k zaplateniu dlhu 847,82 eur. Súd vyzýval navrhovateľa, aby k pojednávaniu dokladoval postúpenie pohľadávky z pôvodného veriteľa na navrhovateľa vzhľadom na nesúlad dátumu o zmluve o postúpení pohľadávky v návrhu a v oznámení, ktoré je prílohou k návrhu, navrhovateľ bol vyzvaný k predloženiu zmluvy o postúpení pohľadávky spolu s preukázaním postúpenia predmetnej pohľadávky. Z písomného vyjadrenia navrhovateľa z 30.3.2015 vyplýva, že podľa navrhovateľa listinné dôkazy priložené k návrhu preukazujú vecnú aktívnu legitímáciu v predmetnom spore, preto výzva súdu na doplnenie dôkazov a predloženie zmluvy o postúpení pohľadávok je nedôvodná.

Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaného ustanovenia zákona, súd návrh navrhovateľa zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie bez toho, aby sa bližšie zaoberal

opodstatnenosťou uplatneného nároku. Navrhovateľ v návrhu tvrdil, že nadobudol pohľadávku voči odporkyni na základe zmluvy o postúpení pohľadávky z 29.8.2013, v oznámení o postúpení pohľadávky však oznamuje odporkyni, že nadobudol pohľadávku zmluvou o postúpení pohľadávky z 12.9.2012. Súd vyzýval navrhovateľa na predloženie zmluvy o postúpení pohľadávky za účelom upresnenia dátumu postúpenia pohľadávky, predovšetkým či predmetom postúpenia bola i pohľadávka z predmetnej úverovej zmluvy, pretože súdu je známe z úradnej činnosti, že navrhovateľ uvádza v návrhoch na začatie konania i taký dátum postúpenia pohľadávky, ktorý časovo predchádza samotnému uzavretiu úverovej zmluvy. Uvedené bolo dôležité i z hľadiska skúmania toho, či oznámenie o postúpení je určité, zrozumiteľné a či údaje v ňom uvedené zodpovedajú v skutočnosti ako v zmluve o postúpení pohľadávky. Pokiaľ navrhovateľ argumentuje, že preukázal v súdnom konaní aktívnu legitímáciu listinným dôkazom, a to oznámením o postúpení pohľadávky z 15.11.2014, ktoré oznámenie vykonal aj ako splnomocnený zástupca pôvodného veriteľa, teda postupcu, čím je postúpenie preukázané, súd udáva, že uvedený následok platí len vo vzťahu k dlžníkovi, teda odporkyni. Navrhovateľ opätovne v oznámení súdu udáva text „Oznámenia o postúpení pohľadávky s dátumom postúpenia 29.8.2013“, ktorý dátum sa však v priloženom listinnom dôkaze nenachádza, pretože v písomnom oznámení je údaj o postúpení pohľadávky na základe zmluvy z 12.9.2012 a v liste navrhovateľa z 30.3.2015 sa uvádza údaj o zmluve o postúpení pohľadávky z 29.8.2013, preto je zjavné, že sám navrhovateľ nemá „jasno“, kedy bola predmetná úverová zmluva postúpená. V zmysle § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka platí, že ak postúpenie oznámi postupca, nie je dlžník oprávnený dožadovať sa preukázania zmluvy o postúpení. Je pravdou, že odporkyňa postúpenie ako také nenamietala, pretože je v konaní pasívna. Súd však vyzval navrhovateľa na preukázanie postúpenia pohľadávky s ohľadom na to, že navrhovateľ uplatňuje právo zo spotrebiteľskej zmluvy, resp. zmluvy o spotrebiteľskom úvere a súd v rámci poskytovanej súdnej ochrany spotrebiteľovi má oprávnenie skúmať i platné postúpenie pohľadávky, čo môže urobiť len pri predložení zmluvy ako písomného právneho úkonu. Súdu je známy rozsudok NS SR v obchodnej veci 4 Obo 210/01, ktorý však rieši primárne vzťah medzi podnikateľmi a nie je aplikovateľný aj na spotrebiteľský spor. V zmysle § 53 ods. 3 písm. b/ Občianskeho zákonníka dodávateľ nesmie previesť práva a povinnosti zo spotrebiteľskej zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa. Podľa tohto ustanovenia tak nesmie urobiť vtedy, ak by sa týmto prevodom zhoršila vymožiteľnosť alebo zabezpečenie pohľadávky. V zmysle uvedenej právnej úpravy by súd mohol v spotrebiteľskej veci označiť zmluvu o postúpení pohľadávky za neplatnú a rozpornú s citovaným ustanovením zákona, už i s ohľadom na to, že v prípade nárokov spotrebiteľa voči dodávateľovi či už zo zmluvy, alebo i z príslušenstva pohľadávky a trov konania by situovaním nového veriteľa v inom štáte sa zhoršila vymožiteľnosť jeho práva. Predmetom skúmania postúpenia je i to, či došlo k postúpeniu celej pohľadávky a celého príslušenstva, keď navrhovateľ uplatňuje častokrát napríklad i zmluvnú pokutu, budúce zmluvné úroky a podobne. Okrem toho z listinných dokladov vyplýva, že v deň uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok z 29.8.2013 /ako tvrdí navrhovateľ v návrhu a v jeho liste z 30.3.2013, nie v písomnom oznámení, ktoré doručoval odporkyni/ zároveň vyzýval pôvodný veriteľ Home Credit Slovakia a.s. odporkyňu listom z 29.8.2013 /č.l. 32 spisu/ k splateniu celého dlhu na jeho účet bez toho, aby v liste poukazoval na postúpenie pohľadávky inému veriteľovi, pričom upozorňoval dlžníka i na možnosť exekučného konania. I uvedená skutočnosť vnáša nejasnosti ohľadom postúpenia pohľadávky, jej rozsahu, pretože týmto listom pôvodný veriteľ zároveň „zosplatňuje celý dlh“, a preto je významné posúdenie akú splatnú pohľadávku vôbec mohol pôvodný veriteľ na navrhovateľa postupovať, t.j., či len neuhradené splátky, alebo celý zosplatnený úver už i s poukazom na povinnosti veriteľa pri využití práva podľa § 565 OZ dodržať postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V konaní stále zostáva nepreukázané, kedy vlastne došlo k postúpeniu pohľadávky, či celej splatnej pohľadávky, alebo pohľadávky splatnej i v budúcnosti, a či bolo odporkyni oznámené postúpenie pohľadávky správne.

Z uvedených dôvodov súd zmietol návrh navrhovateľa, pretože navrhovateľ nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu v spore ako nositeľa hmotnoprávneho vzťahu z úverového vzťahu, ktorý je predmetom konania. Samotným nárokom navrhovateľa sa preto súd nezaoberal.

V konaní bola úspešná odporkyňa, trovy konania však neuplatnila, preto súd v súlade s § 142 ods. 1 O.s.p. rozhodol tak, že odporkyni náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, resp. rozsudok okresného súdu zmeniť a návrhu vyhovieť. Deklaroval uplatnenie odvolacích dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. Okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, § 205 ods. 2 písm.

f) O.s.p., rozhodnutie okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. h) a f) O.s.p. - okresný súd nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a účastníci sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Svoje odvolanie odôvodnil tým, že závery súdu prvého stupňa pokladá navrhovateľ za neuralgické body odvolacieho konania a absolútne sa s nimi nestotožňuje. Konajúci súd v podstate podporil argumentáciu odporcu o možnosti založiť aktívnu vecnú legitímáciu postupníka v spore aj hmotnoprávnym úkonom "Oznámením o postúpení pohľadávky, ktorú adresuje postupca dlžníkovi", konajúci súd nemal za preukázané, že tento hmotnoprávny úkon sa dostal do dispozičnej sféry odporcu, keďže z dokazovania vyplynulo, že odporca sa k návrhu nevyjadril, na pojednávanie sa nedostavil. Citoval z uznesenia ústavného súdu Slovenskej republiky z 22.11.2011, č.k. III. ÚS 517/2011-9 - Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (navrhovateľ) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (odporca) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitimovaný). V uznesení NS SR 6Cdo 214/2011 sa uvádza - Vecná legitímácia sa na začiatku konania tvrdí. Ak sa v konaní nedokáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku vecnej legitímácie žalovaného/žalobcu, t. j. vecná legitímácia má hmotnoprávny základ a je vylúčená z manuálnej povinnosti súdu v zmysle § 5 O.s.p., ako aj z postupu konajúceho súdu uvedeného v § 103 a § 104 O.s.p., a teda nie je podmienkou konania. V tomto prípade navrhovateľ uniesol bremeno tvrdenia ohľadne svojej aktívnej vecnej legitímácie, keď v žalobnom návrhu tvrdil, že došlo k hmotnoprávnemu úkonu "Oznámeniu o postúpení pohľadávky postupcom v zmysle § 526 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb." a bremeno dôkazu uniesol priložením listinného dôkazu - "Poštový podací hárok", ktorý osvedčuje právnu skutočnosť, že "Oznámenie o postúpení pohľadávky" bolo zaslané na adresu odporkyne, ktorú uviedla ako obsahovú náležitosť úverovej zmluvy č. 4112177984 zo dňa 03.01.2012. Počas trvania zmluvných vzťahov môže dôjsť k zmene "miesta zdržiavania dlžníka", a preto predvídavo k žalobe pripojil ako prílohu Oznámenie o postúpení pohľadávky, a teda okrem toho, že predmetné "oznámenie" je listinný dôkaz z pohľadu teórie práva, je to aj hmotnoprávny úkon. Konajúci súd nemôže urobiť sporným to, že návrh spolu s prílohami doručil do vlastných rúk odporkyni, a teda nesporne najneskôr, týmto okamihom je voči odporkyni účinný aj hmotnoprávny úkon Oznámenie o postúpení pohľadávky, ktorý je prílohou návrhu, a teda pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia, t. j. stav, kedy dlžníkovi nad mieru všetkých pochybností bolo oznámené postúpenie pohľadávky postupcom. Odvolanie proti rozsudku v tejto časti odôvodňuje tým, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, eventuálne súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. V neposlednom rade pokladá za nesprávny aj skutkový záver súdu prvého stupňa, keďže žalobca právne relevantným spôsobom nepreukázal aj doručenie tohto oznámenia postupcu dlžníkovi s ohľadom na nižšie uvedené. Oznámenie o postúpení pohľadávky je podľa jeho právneho názoru potrebné posudzovať v zmysle § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podľa ustálenej súdnej praxe účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávných úkonov v režime Občianskeho zákonníka predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi tak, že sa dostane do sféry jeho dispozície. Je tým treba rozumieť konkrétnu možnosť adresáta zoznámiť sa s jemu adresovaným právnym úkonom. Právna teória a súdna prax takou možnosťou chápe nie iba samotné prevzatie písomného hmotnoprávneho úkonu adresátom, ale aj tie prípady, keď doručením listu obsahujúceho prejav vôle do bytu adresáta členovi jeho domácnosti či do jeho poštovej schránky, nadobudol adresát úkonu objektívnu možnosť zoznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznamil s obsahom úkonu, postačuje, že mal objektívnu príležitosť tak urobiť (Nález Ústavného súdu SR IV. ÚS 403/2010-42). Záver súdu prvého stupňa o tom, že relevantným spôsobom nepreukázal aj doručenie tohto oznámenia postupcu dlžníkovi, nemá oporu v ustanovení zákonov SR. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. V tomto prípade navrhovateľ uniesol bremeno tvrdenia, keď v návrhu tvrdil, že došlo k oznámeniu nového veriteľa postupcom dlžníkovi a bremeno dôkazu uniesol priložením poštového podacieho hárku, lebo pri bežnom priebehu vecí je na mieste logický záver, ktorý vyplýva z kauzálnej reťaze dôkazov, že jednostranný hmotnoprávny úkon - Oznámenie o postúpení pohľadávky sa dostane do dispozičnej sféry žalovaného dlžníka.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadrila.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. z dôvodov uplatnených v odvolaní navrhovateľa, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť.

Súd prvého stupňa vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132 až § 135 O.s.p.. Pri rozhodovaní súd prvého stupňa použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. a k odvolacím námietkam navrhovateľa dodáva nasledovné:

Prvostupňový súd založil svoje zamietavé rozhodnutie na závere o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane navrhovateľa, ktorý nepreukázal, že mu pohľadávka veriteľa Home Credit Slovakia, a.s. proti odporkyni uplatňovaná v tomto konaní bola postúpená. Navrhovateľ takýto záver vo svojom odvolaní namieta s tým, že predložil oznámenie pôvodného veriteľa o postúpení pohľadávky ako aj podací hárok, podľa ktorého toto oznámenie bolo odporkyni cestou pošty odoslané. Podľa neho v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka ak dlžníkovi postúpenie oznámil postupca, dlžník nemá právo požadovať od neho preukázanie postúpenia zmluvou o postúpení pohľadávky, a preto sa nemôže ani účinne dovolávať neplatnosti či neexistencie takejto zmluvy v súdnom konaní.

Aktívnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu navrhovateľovi ním uplatnené právo resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej existenciou tvrdeného práva na strane navrhovateľa alebo pasívnej existenciou tvrdenej povinnosti na strane odporcu je imanentnou súčasťou súdneho konania /vid. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009/. Odvolací súd nerozporuje, že podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení. V tomto prípade sa však preukázania zmluvy o postúpení pohľadávky nedožadoval dlžník - odporkyňa ale konajúci súd za účelom overenie navrhovateľom tvrdenej aktívnej vecnej legitímácie. Táto jeho žiadosť bola navyše odôvodnená skutočnosťami zistenými z vykonaného dokazovania, ktoré mohli u konajúceho súdu prvého stupňa dôvodne vyvolať pochybnosti o postúpení pohľadávky. Konkrétne, navrhovateľ v návrhu na začatie konania uvádza dátum uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky /29.8.2013/ v rozpore s dátumom uvedenom v oznámení o postúpení pohľadávky zo dňa 15.11.2014 /12.9.2012/. Za tohto stavu bolo úplne namieste, že konajúci súd prvého stupňa požadoval od navrhovateľa preukázanie jeho aktívnej vecnej legitímácie predložením zmluvy o postúpení pohľadávky.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

V odvolacom konaní bola úspešná odporkyňa, patrila by jej náhrada trov podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Odporkyni v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, preto jej právo na náhradu trov konania nemohol odvolací súd priznať.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.